

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 25. august 2014
Sagsnr.: 99

- ./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering høringssvar fra §2-udvalget (landbrug) som eftersendelse til samlenotatet oversendt den 21. august 2014 om det ekstraordinære rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 25. august 2014
FVM 307

EFTERSENDELSE AF HØRINGSSVAR FRA §2-UDVALGET (LANDBRUG)

om russisk importforbud på udvalgte landbrugsprodukter fra EU

Efter skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug) er der kommet følgende bemærkninger om russisk importforbud på udvalgte landbrugsprodukter fra EU. Der er oversendt samlenotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 21. august 2014 forud for det ekstraordinære rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014.

Landbrug & Fødevarer understreger, at markedssituationen for danske mejeriprodukter, frugt og grønt, svine-, fjerkræ- og oksekød samt fisk er påvirket af handelsembargoen fra Rusland. Der forventes nedadgående prispres i alle sektorerne enten som direkte følge af tabt eksport til Rusland eller som indirekte følge af faldende fødevarerpriser på det indre marked og andre afsætningsmarkeder grundet overudbud. I flere sektorer er der allerede identificeret prisfald. Dansk svinekød har på baggrund af et fælles europæisk importstop grundet svinepest været udelukket for russisk import siden februar 2014 og har måttet øge salget til eksisterende og alternative markeder med prisfald til følge.

Det vigtigste for danske fødevarer virksomheder inden for mejeri- og kødsektorerne i nuværende markedssituation er at finde alternative markedsadgange for deres overskudsprodukter på markeder uden for EU. Generelt er det ressourcekrævende at skabe markedsadgang til vækstmarkeder blandt andet i Asien og Sydamerika og derfor opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at der fra dansk side hele vejen rundt – også i samarbejdet mellem det private og det offentlige – fokuseres på at styrke indsatsen med henblik på at sikre certifikater og godkendelser til nye markeder samt at sikre fortsat hurtig sagsbehandling af sager på de eksisterende markeder udenfor EU, herunder ikke mindst Kina. Der bør desuden kigges på, hvilke muligheder der ligger i de eksisterende frihandelsaftaler, som EU har indgået med Korea, Peru/Columbia og Mellemamerika. Derudover har den danske svinekødssektor i lang tid uden held forsøgt at få adgang til det brasilianske marked, som vurderes at have et stort potentiale. Dette potentiale er ikke blevet mindre som følge af, at Rusland indenfor de seneste uger har åbnet op for en lang række brasilianske svineslagterier.

I forhold til kriseforanstaltninger på det indre marked mener Landbrug & Fødevarer, at de anvendte foranstaltninger skal være relevante, målrettede og tidsbegrænsede. Midlerne skal allokeres, derhen hvor behovet er størst, for at imødegå indirekte prisseffekter på danske varer. Landbrug & Fødevarer vurderer, at privat oplagring på mejeriprodukter og kød muligvis kan komme på tale senere på året afhængig af markedsudviklingen. Markedsudviklingen i de forskellige sektorer skal derfor følges nøje og de danske myndigheder skal være klar til at reagere.

For mejerisektoren bør den gældende referencepris desuden justeres, således at den i højere grad afspejler den udvikling, der har været på mejerimarkedet i de senere år. Som niveauet er nu, vil danske mælkeproducenter komme under et voldsomt negativt indkomstpres såfremt priserne falder til referenceprisniveauet. En mindre justering opad vil sikre, at der kan ske intervention på et relevant niveau samtidig med, at foranstaltningen fortsat vil være tidsbegrænset. Sidste gang Kommissionen interвенerede i mælke markedet var det senere salg fra interventionslagrene en ganske god forretning for Kommissionen. Derudover vil det være en relevant hjælp at se på superafgiften, som danske mælkeproducenter skal betale som følge af kvoteoverskridelser i 2013/14 og sandsynligvis også for 2014/15. En lang række mælkeproducenter har investeret i udvidelse af produktionen i forbindelse med kvoteophøret i april 2015. Disse producenter risikerer at blive hårdt klemte af prisfald i markedet, og en lettelse af superafgiften for det sidste kvoteår vil derfor være særdeles hjælpsomt og vil som sådan ikke belaste krisefonden.

I relation til de budgetmæssige konsekvenser af "Ruslandskrisen" forventer Landbrug & Fødevarer, at der vil være en overordnet stillingtagen på stats- og regeringschefernes møde den 30. august 2014 og det ekstraordinære rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014. Det skyldes, at det kan blive nødvendigt at etablere en særlig budgetpulje, da reserveerne under landbrugsbudgettet på sigt risikerer ikke at kunne håndtere krisen alene. Som det fremgår af notatet, så er der allerede afsat 125 mio. € til de iværksatte støttetiltag inden for frugt- og grøntsektoren. Beløbet ventes afholdt under det kommende EU-budget for 2015, der for landbrugsområdet begynder den 16. oktober 2014. For Landbrug & Fødevarer er det som nævnt ovenfor afgørende, at de iværksatte tiltag er relevante, målrettede og tidsbegrænsede. Uden at sætte spørgsmålstejn ved, at der er en lang række europæiske producenter af frugt og grønt, der helt uforskyldte er blevet hårdt ramt af krisen mellem Rusland og EU, så efterlyser Landbrug & Fødevarer en analyse fra Kommissionen, der vurderer de markeds- og prismæssige effekter af støttepakken på 125 mio. €. Dette skal også ses i lyset af, at Kommissionen i deres pressemeddelelse understreger, at man er parat til at yde ekstra støtte, såfremt behovet skulle vise sig.

Behovet for at sikre sig, at der er en reel og betydelig markeds- og prismæssig nytte af EU's støtte understreges af, at frugt- og grøntsektoren kan være den første af en række sektorer, der bliver ramt af Ruslands importforbud, såfremt krisen bliver langvarig. Som det fremgår af Fødevarerministeriets notat, så vil yderligere støtte, når reserveerne på EU's budget er udnyttet, betyde, at støtten skal finansieres af den såkaldte krisefond. Denne fond finansieres af landmændene selv gennem en reduktion af de direkte betalinger til alle EU's landmænd. Der er med andre ord tale om begrænsede ressourcer, og det er derfor vigtigt, at det sikres, at der er en rimelig balance i anvendelsen af budgetmidlerne, herunder også i fordelingen mellem forskellige sektorer og medlemsstater. Der bør i den forbindelse være opmærksomhed omkring, at landmændene i en række medlemsstater – herunder Danmark med over 200 mio. kr. – gennem betalinger af superafgift som følge af produktion ud over mælkeknoten, bidrager væsentligt til EU's egne indtægter på landbrugsområdet. Disse midler vil være til rådighed for kriseforanstaltninger.

Samlet set skal det understreges, at Landbrug & Fødevarer – såfremt krisen bliver alvorlig og langvarig – imødeser, at det samlede europæiske samfund vil være med til at bære de negative konsekvenser af det russiske importstop, idet krisen er udløst af overordnede politiske forhold uden for landbrugs- og fødevarerektoren.